

21.8.2025

Parlamentaarisen työryhmän asettaminen parlamentaarisesta sitoutumisesta velkaantumisen taittamiseen sekä kansallisen finanssipoliittisen lainsäädännön uudistamisesta

EU:n finanssipoliittisia sääntöjä koskeva uudistettu lainsäädäntö tuli voimaan 30.4.2024. Budjettikehysdirektiiviin tehdyt muutokset tulee panna täytäntöön kansalliseen finanssipoliittiseen lainsäädäntöön viimeistään 31.12.2025. Hallitusohjelman mukaisesti kansallinen finanssipoliittikan vahvistaminen ja EU:n finanssipoliittisen kehikon muutokset yhteensovitetaan kansalliseen lainsäädäntöön.

Parlamentaariseen työryhmään tuodaan keskusteltavaksi kehikon keskeisimmät kansallisessa päätäntävällässä olevat kysymykset. **Puolueita pyydetään nimeämään kaksi edustajaa Jani Mäkelän puheenjohtamaan työryhmään 27.8. mennessä Jani Mäkelälle (jani.makela@eduskunta.fi) ja Marketta Henrikssonille (marketta.henriksson@gov.fi).** Työryhmän työ käynnistyy välittömästi tämän jälkeen ja se pyritään saamaan valmiiksi aikataulussa, joka mahdollistaa lainsäädännön voimaan tulon EU:n edellyttämässä aikataulussa. Työryhmän sihteerinä toimii finanssineuvos, yksikön päällikkö Marketta Henriksson valtiovarainministeriöstä.

Parlamentarisessa keskustelussa käsiteltävät kysymykset:**Pitkän aikavälin velkatavoite**

Velkaantumisen kääntämiseksi laskuun ehdotetaan, että kansallisessa lainsäädännössä säädettäisiin numeerinen pitkän aikavälin velkatavoite, jolle ei säädettäisi tavoitevuotta eikä valtioneuvostoa velvoitettaisi sellaista myöskään asettamaan. EU-oikeudesta seuraava velkasuhdetta koskeva viitearvo 60 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen on vähimmäistaso. Tavoitteeksi ehdotetaan kuitenkin selvästi tätä alhaisempaan velkasuhteen tasoa, jotta julkisen talouden kriisinsietokykyä voidaan vahvistaa, korkomenot olisivat alhaisemmat eikä korkotason mahdollinen kasvu johtaisi korkomenojen voimakkaaseen nousuun. Ehdotettu, lähellä muiden Pohjoismaiden tasoa oleva 40 prosentin velkasuhdetavoite loisi myös riittävää turvamarginaalia 60 prosentin viitearvoon.

- *Voidaanko parlamentarisesti sitoutua julkisen talouden pitkän aikavälin tavoitteeseen velan alentamisesta?*

Finanssipoliittinen sääntö

Budjettikehysdirektiivi edellyttää korjausmekanismin sisältävän kansallisen numeerisen finanssipoliittisen säännön säätämistä kansalliseen lainsäädäntöön. Direktiivin mukaan kansallisen finanssipoliittisen säännön tulee varmistaa EU-oikeuden vaatimusten (perussopimuksen viitearvot ja neuvoston hyväksymä nettomenopolku) noudattaminen.

Ehdotetaan, että EU:sta säännön asettamiselle tulevien yllä mainittujen reunaehtojen lisäksi säädettäisiin kansallinen reunaehto, jolla varmistettaisiin, että velka alenee myös 60 prosentin velkatason saavuttamisen jälkeen. Ehdotus tämän reunaehdon muotoiluksi olisi: julkisyhteisöjen velan suhteessa bruttokansantuotteeseen arvioidaan laskevan kahdeksan seuraavaa kalenterivuotta kattavan tarkastelujakson aikana kohti pitkän aikavälin tavoitetta keskimäärin 1 prosenttiyksiköllä vuosittain tai pysyvän enimmäismäärää pienempänä.

Ehdotetaan, että valtioneuvoston asettaman tavoitteen avulla ohjattaisiin erityisesti alijäämää ja velkaa julkiseen talouteen tuottavia tai potentiaalisesti tuottavia sektoreita eli käytännössä valtionhallintoa ja paikallishallintoa, johon kuuluvat hyvinvointialueet ja kuntatalous. Valtioneuvosto asettaisi näiden sektoreiden yhteenlasketulle nimelliselle rahoitusasemalle tavoitteen ensimmäisessä julkisen talouden suunnitelmassaan vaalikauden loppuun ja esittäisi myös toimenpiteet sen saavuttamiseksi.

- *Voidaanko parlamentaarisesti sitoutua asettamaan hallituskaudelle rahoitusasematavoite siten, että EU-velvoitteiden noudattamisen lisäksi velkasuhde alenisi keskimäärin prosenttiyksiköllä vuosittain?*
- *Millaisella prosessilla vaalikaudelle asetettava rahoitusasematavoite tuleville hallituskausille asetetaan?*
- *Millaisella parlamentaarisella prosessilla rahoitusasematavoitteen ja velan alentamistavoitteen saavuttamista seurataan?*

Valtiovarainministeri

Riikka Purra